

* محمدعلی خطیبی بایگی

پاسخ تشریحی جغرافیای کنکور ۱۳۹۹

۲۰۱. گزینه «۴»

فرضیه، پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندان محقق به سؤال تحقیق است. پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند. فرضیه گزینه «۴» می‌تواند پاسخ احتمالی مسئله پژوهش قلمداد شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۱۰)

۲۰۲. گزینه «۲»

در کل‌نگری، جغرافی‌دان اجزا و عوامل محیطی را در ارتباط با یکدیگر می‌بیند و به مطالعه همه‌جانبه می‌پردازد. در سایر گزینه‌ها، تأثیر اقدامات انجام‌شده بر محیط اطراف در نظر گرفته نشده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۲۰۳. گزینه «۱»

ایران در کمربند خشک و بیابانی کره زمین قرار گرفته است. عامل پرفشار جنب‌حاره‌ای در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش در دوره گرم سال می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۷)

۲۰۴. گزینه «۲»

از مقایسه نقشه ناهمواری ایران با نقشه پراکندگی جمعیت در ایران متوجه می‌شویم که بین ناهمواری‌ها و تراکم جمعیت، ارتباط نزدیکی هست؛ به‌گونه‌ای که تعداد سکونتگاه‌ها در مناطق پایکوهی بیشتر، و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۱)

۲۰۵. گزینه «۱»

با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند. عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی، به دو گونه است: درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها، نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۰۶. گزینه «۳»

گسترش فعالیت‌های خدماتی بر چشم‌انداز و منظره شهرها تأثیرات بسیاری می‌گذارد. مؤسسات گردشگری، مؤسسات حمل‌ونقل، مراکز درمانی آموزشی و... موجب پیدایش ساختمان‌های بلندمرتبه و برج‌های عظیم در شهرها شده‌اند.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۹۸)

۲۰۷. گزینه «۴»

در ناحیه استوایی (حاره) کانون کم‌فشار قرار دارد و این کانون تا حدود مدارات ۳۰ درجه شمالی و جنوبی امتداد دارد. در این منطقه، هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرو می‌ریزد.

در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی، منطقه پرفشار جنب‌حاره شکل گرفته است. جابه‌جایی توده‌های هوا بین کمربندهای فشار، موجب وزش بادهای مختلف در سطح کره زمین می‌شود.

(جغرافیا (۲)، جغرافیای طبیعی، صفحه ۲۶)

۲۰۸. گزینه «۳»

در هوازدگی فیزیکی، سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر خرد می‌شوند اما در ترکیب شیمیایی آن‌ها تغییری به وجود نمی‌آید. در نواحی گرم‌و‌خشک به علت اختلاف بالای دما در شب و روز، خرد شدن سنگ‌ها به تشکیل و تکامل خاک در آن مناطق می‌انجامد.

در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی‌اند. مثال‌های این هوازدگی در عبارتهای (ج) و (د) در صورت سؤال می‌توان مشاهده کرد.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۴۱)

۲۰۹. گزینه «۳»

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد؛ برای مثال، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شد و از آنجا به بقیه جهان منتقل شد.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۷۹)

۲۱۰. گزینه «۳»

کشور حداقل سه رکن بنیادی دارد: سرزمین، جمعیت و نظام سیاسی؛ البته درباره موجودیت یک کشور، علاوه بر این سه رکن، بر عنصر چهارمی نیز تأکید می‌شود که حاکمیت نام دارد. حاکمیت یک کشور نشان‌دهنده استقلال و اقتدار سیاسی آن است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۲۱۱. گزینه «۴»

با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، به تدریج منطقه مادرشهری به وجود می‌آید. در پیرامون برخی از مادرشهرها، شهرها و شهرک‌های اقماری پدید آمده‌اند. گسترش حمل‌ونقل یکی از دلایل گسترش حومه‌ها است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۳)

۲۱۲. گزینه «۴»

مهاجرانی که از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند، عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است؛ به همین سبب، این مهاجرات وارد بخش غیررسمی اقتصاد می‌شوند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۳)

۲۱۳. گزینه «۲»

امروزه توسعه روستایی صرفاً به توسعه کشاورزی محدود نمی‌شود و به همه جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی و محیط‌زیستی به‌طور هماهنگ اهمیت داده می‌شود. توسعه صنایع کوچک روستایی و خدمات گردشگری و فراغتی از جمله راه‌های رسیدن به این توسعه است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۱۴. گزینه «۴»

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان بر اساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق، لایه جدیدی حاصل می‌شود که دربرگیرنده اطلاعات دقیق و موردنیاز کاربر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۹)

۲۱۵. گزینه «۳»

مدیریت حمل‌ونقل عبارت است از کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه‌کردن سامانه‌های حمل‌ونقل. حمل‌ونقل پایدار یعنی حمل‌ونقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل‌ونقل به‌خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن‌ها و سلامت محیط‌زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۹)